

Anna Lemańska

Sprawozdanie z Konferencji Informacja w nauce i filozofii, ATK, 26.X.1994 r

---

Studia Philosophiae Christianae 31/1, 232-233

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ulega głębokiemu załamaniu”³. Ale i modernizm popada w kryzys, pojawiają się nowe filozofie (m.in. Husserla, Bergsona) nawołujące do powrotu do źródeł, do doświadczenia, do reformy rozumu. Samo bowiem „myślenie bez doświadczenia jest puste, doświadczenie bez myślenia jest ślepe”. Krytyka racjonalizmu przenika na teren religii, bowiem „także rozum chrześcijaństwa wymaga reformy”, wyzwolenia się od lęków przed współczesną filozofią i nauką. „Wszystkie wymienione okoliczności – mówi Tischner – a więc powrót do źródeł, reforma chrześcijańskiego rozumu, przyswojenie Kościołowi doktryny praw człowieka, idą w parze z pogłębieniem rozumienia samej istoty wiary [...] Jak się to dzieje, że chrześcijańskie prawda i wartość odrywają się od katolickiego pnia, żyją poza oficjalnym katolicyzmem i tam przynoszą owoce?”. W odpowiedzi stwierdza, że polska wiara zdała egzamin w walce z totalitaryzmem. Uważa, iż wiara rodząca się „z pragnienia sensu w świecie bez sensu” i wiara zrodzona z pragnienia dobra po spotkaniu ze złem, której jako wartości dają „z zewnątrz” świadectwo niektórzy myśliciele, winni się spotkać, aby się wzajemnie wzbogacić i aby „doświadczenie powracania do źródeł wiary, rozumu i wolności” stało się pojęciem zrozumiałym przez wszystkich.

Koncert Chóru Uniwersytetu Łódzkiego i *Gaudeamus* zakończyły oficjalne uroczystości. W części nieoficjalnej zaproszeni goście prowadzili ciekawe rozmowy przy tradycyjnej lampce wina i występach kapeli i delegacji Związku Podhalan, którego ks. Tischner jest kapelanem. Oni także w najważniejszy dla siebie sposób oddali cześć – jak mówił Rektor – „synowi ziemi podhalańskiej, z której wyniósł miłość do Boga i do ludzi i której odplaca przywiązaniem, dając przykład na to, że poszanowanie, które wszyscy winniśmy swym małym ojczyznom, nie przeszkadza być Europejczykiem”. W tym kontekście nader trafnie brzmią stwierdzenia prof. W. Stróżewskiego z UJ, wyrażone w opinii dotyczącej przyznania Tischnerowi doktoratu honoris causa UŁ: „Ks. Józef Tischner jest filozofem troski: troski o drugiego człowieka, ale także troski o kształt społeczeństwa, przede wszystkim zaś własnej ojczyzny [...] Przejawem troski o Polskę i jej losy są także książki *Polska jest Ojczyzną*, *Polski młyn* i wydany niedawno tom znakomitych esejów *Nieszczęsny dar wolności*. Bodaj nikt inny nie trafił tak w sedno sprawy jak Tischner w tej właśnie książce. Ukazał z bezwzględną szczerością, na czym polega nasz dzisiejszy dramat, rozdarcie między pragnieniem wolności i niezdolnością dorosińnięcia do jej wymagań”. Nie sposób na zakończenie nie powtórzyć za prof. Stróżewskim, że „Tischner jest myślicielem głęboko chrześcijańskim, zakorzenionym w najgłębiej pojętej tradycji katolickiej. Wbrew jego niektórym krytykom (a jest ich wielu!), sądzę, że nikt lepiej od niego nie rozumie istoty przesłania Jana Pawła II, kierowanego i do świata i do Polaków, a zawartego zwłaszcza w jego encyklikach społecznych: wystarczy przypomnieć cykl artykułów Tischnera na temat *Veritatis splendor*. Niewielu też ludzi zgłębiło tak gruntownie istotę dzisiejszych problemów chrześcijaństwa, zarówno w jego wymiarze powszechnym, jak i – w szczególności – polskim”.

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI INFORMACJA W NAUCE I FILOZOFII ATK, 26 X 1994 R.

Dnia 26 X 1994 r. odbyła się na Akademii Teologii Katolickiej, zorganizowana przez Katedrę Filozofii Przyrody i Metodologii Nauk Systemowo-Informacyjnych Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej, konferencja *Informacja w nauce i filozofii*. Okazją

³ Tekst wykładu został opublikowany w *Tygodniku Powszechnym* nr 7(2379) z dnia 12-02.1995, s. 8-9. Dalsze przytoczenia zaczerpnięto z tego tekstu.

do spotkania stała się siedemdziesiąta rocznica urodzin ks. prof. dr hab. Mieczysława Lubańskiego profesora i długoletniego dziekana Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej.

Konferencję otworzył i wprowadził w problematykę sympozjum ks. prof. dr hab. Józef Dołęga, dziekan Wydziału. W swym wystąpieniu zwrócił uwagę na to, że tematyka konferencji stanowi jeden z głównych nurtów zainteresowań badawczych ks. prof. M. Lubańskiego.

Pierwszy referat pt. *W kręgu świadomości faustycznej* wygłosił prof. dr hab. Adam Synowiecki z Politechniki Gdańskiej. Autor przestrzegał przed absolutyzowaniem nauki i uleganiem złudzeniom, że człowiek dzięki niej może stać się władcą przyrody. Dr hab. Anna Latawiec z ATK w referacie *Od informacji do sztucznej inteligencji* omówiła znaczenie w technice i biologii pojęć: informacja, symulacja i sztuczna inteligencja. Na zakończenie tej części obrad ks. bp prof. dr hab. Józef Zyciński podzielił się z uczestnikami sympozjum swoimi wspomnieniami ze spotkań i współpracy z ks. M. Lubańskim.

Drugą część konferencji rozpoczął referat prof. dr hab. Władysława Kunickiego-Goldfingera z Katedry Mikrobiologii UW nt. *Rola informacji w układach biologicznych*. Autor ukazał w nim różne rodzaje informacji, które sterują różnymi procesami biologicznymi w komórkach i całych organizmach. Obok informacji genetycznej mamy również do czynienia z informacją biochemiczną, topologiczną, behawioralną i immunologiczną. Z kolei ks. prof. dr hab. Szczepan W. Ślaga z ATK w wystąpieniu *Dwie interpretacje genezy informacji biologicznej* przedstawił ocenę ujęć redukcjonistycznych M. Eigena i B.O. Küppersa na temat powstania bio-informacji.

W niniejszym numerze *Studia Philosophiae Christianae* w dziale *Rozpraw* drukujemy artykuły (A. Synowieckiego, A. Latawiec, W. Kunickiego-Goldfingera i Sz. Ślaga), będące podstawą wygłoszonych na konferencji referatów, a poniżej zamieszczamy wprowadzenie J. Dołęgi, autoreferat A. Synowieckiego i toast jubileuszowy bpa A. Zycińskiego.

Józef M. Dołęga

WPROWADZENIE W PROBLEMATYKĘ SYMPOZJUM

1. Przypadł mi w udziale zaszczyt otwarcia obrad konferencji naukowej na temat *Informacja w nauce i filozofii*, związanej z twórczością naukowo-badawczą i dydaktyczną ks. prof. dr hab. Mieczysława Lubańskiego. Konferencję tę zorganizował Wydział Filozofii Chrześcijańskiej ATK, a szczególnie Katedra Filozofii Przyrody i założona przez Naszego Jubilata Katedra Metodologii Nauk Systemowo-Informacyjnych. Odpowiedzialność za przygotowanie i przebieg konferencji był łaskaw przyjąć ks. prof. dr hab. Szczepan W. Ślaga.

2. W refleksji nad biografią ks. prof. Mieczysława Lubańskiego pomijam szczegóły, które są zawarte w *Księdze Pamiątkowej*, natomiast tutaj chciałbym podkreślić dwa momenty.

Pierwszy – to Jego trzydzieści lat pracy w ATK na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej i tyleż lat pracy w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie. W tym czasie Ksiądz Profesor pracował na stanowisku adiunkta, docenta, profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego oraz pełnił funkcję prodziekana i dziekana naszego Wydziału. W okresie tym wiele się zmieniło w naszej Uczelni i na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej. W procesie tych zmian aktywnie uczestniczył nasz Jubilat, tworząc podstawy do zaistnienia dwóch kierunków studiów; filozofii i psychologii oraz troszcząc się o strukturę poszczególnych specjalności na kierunku filozofii, jak również dbając o zmiany programów dydaktycznych, które należy modyfikować w relacji do powstających nowych dyscyplin naukowych, takich jak: antropologia filozoficzna, etologia, bioetyka, sozologia, biofilozofia, teoria informacji, czy dzisiaj tworząca się ekofilozofia.